

บทคัดย่อ

ภาคินพนธ์ : ความรู้และบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการทำงานร่วมกับองค์การบริหาร

ส่วนตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์

โดย : นายสาริต สิงห์ชัย

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

วิชาเอก : การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม

ปีการศึกษา : 2544

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ บทบาท และปัญหา อุปสรรคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 198 คน เป็นหัวหน้าสถานีอนามัย และนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสถานีอนามัย นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงสถิติ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุอยู่ในวัยทำงาน โดยมีจำนวนเพศหญิงกับเพศชายพอ ๆ กัน จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเกินกว่าครึ่ง ส่วนมากมีอายุราชการตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งได้รับการอบรมด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกินกว่าครึ่ง มีปัจจัยที่เอื้อในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลสูง

ด้านความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกือบทั้งหมดมีความรู้ในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลสูง (ร้อยละ 93.9)

ด้านบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกินกว่าครึ่งมีบทบาทในระดับปานกลาง รองลงมาคือมีบทบาทสูง และคงมีเพียงร้อยละ 14.2 ที่มีบทบาทในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลต่ำ ในภาพรวมบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยที่ระดับ 2.62

สมมติฐานในการศึกษาตัวแปรที่ได้ผลเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีดังนี้คือ อายุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน และความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะมีผลต่อบทบาทในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้มีดังนี้คือ เพศ การศึกษา อายุราชการ ตำแหน่ง และการอบรมด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ไม่มีผลต่อบทบาทในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ปัญหา อุปสรรคในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้จากการศึกษามีดังนี้ คือ การขาดการประสานงานระหว่างสถานีอนามัยกับองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนมากจะเน้นการพัฒนาในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานมากกว่างานด้านสาธารณสุข สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง และบุคลากรด้านสาธารณสุขมีน้อย

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการศึกษา สถานีอนามัยควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องต่าง ๆ ด้านสาธารณสุขอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สถานีอนามัยควรเข้าไปประสานงานในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากกว่านี้ ควรให้มีการอบรมความรู้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และประชาชนตามพระราชบัญญัติด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เป็นต้น